

Mik a 2020-as esztendő egészségfejlesztésre vonatkozó tanulságai?

What are the lessons of health development 2020?

Kétségtelen, az ideai Covid-19 járvány jelentős változásokat okozott a népegészségügyi szakemberek munkájában. A járványügyi szakembereken túl, a fertőzés terjedésének megakadályozásában, a betegségek megelőzésében tevékenykedők feladatai és munkakörülményei is hatalmas változáson mentek át. A változásokat két tényező okozta: (1) a személyes kapcsolattartás korlátozottsága és (2) a fertőzésekkel szemben az egészséget védő viselkedés jelentőségének felértékelődése.

A személyes kapcsolatok jelentőségét az Egészségfejlesztés folyóiratot olvasók körében felesleges hangsúlyozni, az ezt akadályozó körülmények nyilvánvalóan megnehezítik a szakmai munkát. "Szerencse a szerencsétlenségben", hogy a XXI. században az információs-kommunikációs eszközök lehetőséget kínálnak nemcsak hang, de videó összeköttetésre is. Igaz, a videochat kapcsolat csak egy "pótszer", de járvány idején igen hasznosnak bizonyul.

A fertőzésveszély elhárítását célzó egészségfejlesztési feladatok egy része a járványügyi helyzetben megfelelő viselkedés kialakítására, megerősítésére irányul. A korlátozások és a fertőzéstől való félelem okozta szorongás, a lelki egyensúly megbomlása, az így kialakuló mentális problémák adják a feladatok másik részét.

Jól ismert, hogy a viselkedés megváltoztatásához az ismeretek bővítése és a készségek kialakítása, a motiválás, illetve a kívánt viselkedést támogató társas és fizikai környezet szükséges. Ezért a szakembereknek e tényezőkről kell gondoskodniuk, hogy a lakosság kövesse a járványügyi előírásokat és ajánlásokat.

A járvány következtében fellépő mentális problémák kezelése világszerte komoly kihívást jelent. Ilyen helyzetekben a lelki egyensúly egyik legfontosabb feltétele a biztonságérzet. Azaz, hogy tudjuk, mit kell tennünk, és hogy tudjuk, a bennünket fenyegető kockázatok csökkentésére mások is megtesznek mindent, ha bajba kerülünk, számíthatunk rájuk.

Az egészségkommunikáció tartalma és minősége járvány idején kiemelkedően fontossá válik éppen a kockázatok csökkentésére vonatkozó ismeretek bővítése, valamint az előírt és ajánlott viselkedésre motiválás érdekében. A népegészségügyi szakemberek, különösen az egészségfejlesztők felelőssége a tanulságoknak a szakmai gyakorlatba való átültetése. Az Egészségfejlesztés folyóirat szerkesztősége ehhez a megjelentetett írásokkal igyekezett hozzájárulni.

a Szerkesztőség